

**ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
В ПРОЦЕСІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

**IMPLEMENTATION OF MODERN TECHNOLOGIES
IN THE PROCESS OF ENSURING QUALITY TRAINING
OF FUTURE SPECIALISTS IN PRESCHOOL EDUCATION**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
*за матеріалами Всеукраїнської (заочної)
науково-практичної конференції з міжнародною участю
21-22 січня 2026 року*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ,
ПСИХОЛОГІЇ І ФАХОВИХ МЕТОДИК

**ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
В ПРОЦЕСІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

**IMPLEMENTATION OF MODERN TECHNOLOGIES
IN THE PROCESS OF ENSURING QUALITY TRAINING
OF FUTURE SPECIALISTS IN PRESCHOOL EDUCATION**

Збірник наукових праць

Приурочений 105-річчю

Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Хмельницький – 2026

Впровадження сучасних технологій в процесі забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти

УДК 371.134/373.21:005.342(063)

В 82

Рекомендовано до друку рішенням кафедри дошкільної та спеціальної освіти, психології і фахових методик (протокол № 7 від 16 лютого 2026 року) та вченої ради (протокол № 2 від 25 лютого 2026 року) Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Рецензенти:

Галус Олександр Мар'янович, проректор з наукової роботи Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, заслужений діяч науки і техніки України, доктор педагогічних наук, професор, м. Хмельницький

Гнізділова Олена Анатоліївна, завідувач кафедри дошкільної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, доктор педагогічних наук, професор, м. Полтава

Пантюк Тетяна Ігорівна, завідувач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного університету імені Івана Франка, доктор педагогічних наук, професор, м. Дрогобич

В 82 Впровадження сучасних технологій в процесі забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти: збірник наукових праць / укладачі: Зданевич Л.В., Мисик О.С., Пісоцька Л.С., Рейпольська О.Д. За заг. ред. проф. Зданевич Л.В. Хмельницький : ХГПА, 2026. 759 с.

У збірнику наукових праць представлено матеріали Всеукраїнської (заочної) науково-практичної конференції з міжнародною участю «Впровадження сучасних технологій в процесі забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти» (21-22 січня 2026 року), які включають статті відомих учених України та закордонних країн, викладачів закладів вищої освіти, докторантів, аспірантів, здобувачів, практичних працівників закладів освіти з таких напрямів: професійна підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти; сучасні підходи до забезпечення якості управління в системі дошкільної освіти; психолого-педагогічний супровід дітей раннього та дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти; орієнтири освіти для сталого розвитку у професійній діяльності педагогів-дошкільників; сучасні практики та інноваційні підходи в спеціальній та інклюзивній освіті; національно-патріотичне виховання дітей дошкільного віку в умовах сьогодення.

Збірник наукових праць адресований науковцям, магістрам освіти, педагогам-практикам, фахівцям у галузі дошкільної, спеціальної та професійної освіти, майбутнім вихователям ЗДО та майбутнім логопедам.

За достовірність фактів, дат, назв, посилань на літературні джерела тощо відповідальність несуть автори матеріалів

УДК 371.134/373.21:005.342(063)

© Л.В.Зданевич, О.С.Мисик, Л.С.Пісоцька, О.Д.Рейпольська, 2026

© Кафедра дошкільної та спеціальної освіти, психології і фахових методик, 2026

© Факультет дошкільної освіти та психології, 2026

© Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, 2026

зарубіжний досвід. *Science and education a new dimension*, 2013. Vol. №1. P. 147–152.

3. Нечай С. Про підготовку майбутніх педагогів до музичного виховання дошкільників в умовах сучасної вищої освіти. *Вісник Інституту розвитку дитини : зб. наук. праць*, 2011. С. 80-87.

4. Чернявська М. Роль музичного мистецтва у професійній підготовці майбутніх вихователів дошкільних закладів освіти. Педагогічна освіта: теорія і практика: *Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнко; Інститут педагогіки НАПН України [гол.ред. Лабунець В.М.]. Вип. 27 (2-2019). Кам'янець-Подільський, 2019. С. 348-353.*

5. Шоломович С. Методика музичного виховання в дитячому садку / С. Шоломович, І. Рудченко, Р. Зінич. 2-е вид. К. : Муз. Україна, 1979. 164 с.

Микуліна Антоніна Костянтинівна,
старший викладач кафедри дошкільної та спеціальної освіти Мукачівського державного університету, м. Мукачево, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСВОЄННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ ПОНЯТЬ ДІТЬМИ З ООП В ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ РОЗУМОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Проблема навчання математики в сучасному житті набуває все більшого значення. Освіта в ЗДО спрямоване, насамперед, на виховання у дошкільнят навиків логічної аргументації навколишнього, а розвиток логічного мислення найбільшою мірою сприяє оволодінню елементарними математичними поняттями.

Формування елементарних математичних уявлень в дошкільному віці є важливою умовою розумового розвитку дитини, оскільки саме під час засвоєння математичних уявлень у дитини формуються найпростіші способи розумової діяльності. Але тільки правильно організована дитяча діяльність і систематичне навчання забезпечують своєчасний математичний розвиток дошкільника.

Вже в дошкільному віці дитина відчуває необхідність оперувати елементарними кількісними відношеннями і поняттями в ігровій, образотворчій та трудовій діяльності, в побуті. Це підкреслює доцільність формування знань про кількісні, просторові та часові відношення вже у дошкільному дитинстві. Крім того, пізнання кількісних відношень стимулює розвиток мислення дошкільників,

інтенсифікує розумовий розвиток та пізнавальну активність, розширюючи коло знань про дійсність, що особливо важливо для дитини з порушенням мовлення [1, с. 5].

Іщенко Л. В відмічає, що процес формування елементарних математичних уявлень у дошкільника з вадами мовлення вимагає спеціальної організації, застосування принципів, методів, спеціальних педагогічних технологій роботи, спрямованих на корекцію пізнавальних процесів та збагачення сенсорного досвіду дитини [1, с. 4].

Особливості сприйняття дітьми з ООП ускладнюють вивчення сенсорних еталонів: кольори, форми, величини. Діти з порушенням розвитку припускаються помилок у визначенні просторового розміщення предметів, утрудняються цілісне сприйняття предмета і особливо його зображення. Також вони відчують великі труднощі в порівнянні, зіставленні, визначенні подібності та відмінності між предметами. Порушення мови можуть ускладнювати знаходження арифметичних операцій, що відповідають логічним відносинам сукупностей у задачі; а також розуміння умови та кінцевого питання арифметичної задачі [3, с. 38].

Завдання вихователя, організовуючи роботу з ФЕМУ включити дітей з ООП в активне і систематичне засвоєння програмного матеріалу. Для цього він перш за все повинен добре знати індивідуальні особливості дітей, ставлення їх до таких занять, рівень їх математичного розвитку і ступінь розуміння ними нового матеріалу.

Освітні завдання повинні спиратись на розумінні того, що діти з ООП повинні опанувати таким же обсягом знань, умінь і навичок, що і діти з нормальним мовним розвитком. Тому у таких дітей необхідно формувати уявлення про множину, кількість, величину, форму, простір і час у відповідності з вимогами програми виховання та навчання в ЗДО, що дозволяє здійснювати корекцію мовлення дітей.

Заняття з ФЕМУ дозволяють здійснювати корекцію інтелектуальної та мовленнєвої діяльності. У процесі навчання виконання математичних операцій діти розширюють пасивний словниковий запас, починають розуміти значення повсякденно-розмовних слів, а також математичних термінів, вчать діяти за інструкцією. Вимога промовляти за педагогом хід виконання завдання дозволяє активізувати мовленнєве наслідування, збільшувати активний словниковий запас і розвивати регулюючу функцію вимови. Особливість формування математичних уявлень у застосуванні принципів корекції мовних патологій. Це, перш за все, положення про тісний взаємозв'язок розвитку мови та пізнавальних процесів [3, с. 27].

Навчання дітей з порушенням мовлення також повинно спиратися на положення про взаємозв'язок мови та моторики.

Розвиток дрібної моторики, як показують дослідження, надає стимулюючий вплив на розвиток дитини з ООП. Тому потрібно використовувати різноманітні практичні завдання, що вимагають скоординованих дій між руками, а також тактильного сприйняття об'єктів математичних операцій.

Крім того, необхідно спиратися і на принципи, що визначають дидактичні умови ефективного навчання:

- доступність та міцність навчання;
- поєднання колективного навчання з індивідуальним підходом до дітей.

Принцип обліку поетапності формування розумових дій передбачає, що пояснення нового матеріалу починається з актуалізації вже наявних знань, первинного орієнтування та майбутньої діяльності, і проходить у вигляді виконання аналітичних завдань, що вимагають осмислення та узагальнення. Коментування ходу виконання завдань дозволяє збільшити словниковий запас, навчити дітей правильно висловлювати думки і перейти від виконання дій у перцептивній формі до мовленнєвого супроводу операцій та дій у розумі [1, с. 33].

В процесі навчання математики повинен здійснюватися також комплексний і системний підхід до корекції мови. Відповідно до цього принципу велике значення приділяється розвитку слухової уваги, фонематичного слуху, вміння розуміти предметно змістовну сторону висловлювання.

Відповідно до положення про поступовий перехід від наочно-дійового і наочно-образного до вербально-логічного мислення передбачається використання на початкових етапах навчання більш простих розумових операцій (аналіз, класифікація) з опорою на наочно-дійове мислення, а на наступних етапах навчання – більш складних (узагальнення, абстракція) з опорою як на образне, так і на словесно-логічне мислення [1, с. 59].

Навчання матиме розвивальний характер лише тоді, якщо дитину включити у розвивальну, а отже, й самостійну діяльність, яка розгортається під різними педагогічними впливами, серед яких домінує особистісно-розвивальне спілкування вихователя з вихованцем. Під час такої діяльності логічні та математичні операції взаємопов'язані. Логіко-математичні вміння виступають тут свідченням життєздатності дитини [2, с. 100].

Отже, формування елементарних математичних уявлень у дітей з ООП залежить від ряду факторів, серед яких врахування індивідуальних особливостей розвитку дитини, дидактичних принципів та педагогічних умов, завдань програми та методики навчання дошкільників з особливими освітніми потребами.

Список використаних джерел

1. Іщенко Л. В. Спеціальна методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку : навч.-метод. посіб. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2016. 84 с.
2. Русин Н. М. Специфіка розвитку логіко-математичних здібностей у дітей дошкільного віку. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»*: збірник наукових праць. Мукачево : МДУ, 2016. Випуск 1 (3). С. 97-101.
3. Савінова Н.В., Білюк О.Г., Кисличенко В.А. Спеціальна методика формування елементарних математичних уявлень і навчання математики дітей із ТПМ. Частина I. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 016 «Спеціальна освіта» для змішаної форми навчання: навчально-методичний посібник. Миколаїв : Іліон, 2021. 136 с.

Мусик Олеся Станіславівна,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти, психології і фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, м. Хмельницький, Україна

РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПЕДАГОГІВ ЯК ЧИННИК ЯКОСТІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

У контексті реформування освіти в Україні з наголосом на інклюзивність важливо звертати увагу не лише на матеріально-технічні аспекти, а й на професійні компетенції педагогів. Одним із ключових компонентів якісної освіти є здатність педагога ефективно взаємодіяти з усіма учасниками освітнього процесу, особливо за наявності вихованців з особливими освітніми потребами (ООП). Важливою складовою такої взаємодії є емоційний інтелект педагога, який сприяє побудові підтримувального, безпечного і продуктивного освітнього середовища. Розвиток емоційної компетентності педагога розглядається як фундаментальний чинник підвищення якості інклюзивної освіти, здатний зменшувати напругу в навчальному середовищі, підсилювати взаєморозуміння та адаптацію дітей із ООП до навчання.

Мета статті – систематично проаналізувати українські дослідження щодо емоційного інтелекту педагогів, визначити його вплив на якість інклюзивної освіти та окреслити шляхи розвитку відповідних компетентностей у професійній підготовці педагогів.

Мацук Людмила Олександрівна. Зміст фахової підготовки як чинник розвитку комунікативної самоефективності майбутніх педагогів раннього дитинства в США	379
Машкіна Людмила Андріївна. Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до інноваційної діяльності: сучасні виклики	383
Машкіна Людмила Андріївна, Ігнатюк Марія Віталіївна. Мінімузей в закладі дошкільної освіти	388
Мелешко Вікторія Дмитрівна, Сербіна-Лукасюк Людмила Петрівна. Роль вихователя закладу дошкільної освіти у розвитку музичних здібностей дітей дошкільного віку	390
Микуліна Антонина Костянтинівна. Особливості засвоєння елементарних математичних понять дітьми з ООП в процесі виконання розумових операцій	394
Мисик Олеся Станіславівна. Розвиток емоційного інтелекту педагогів як чинник якості інклюзивної освіти	397
Мисліцька Наталія Анатоліївна, Руда Тетяна Вікторівна. Цифрова педагогіка в дошкільній освіті: виклики та стратегії підготовки майбутніх вихователів	400
Михеева Тетяна Анатоліївна. Національно-патріотичне виховання дітей дошкільного віку в умовах сьогодення	402
Мойко Людмила Михайлівна. Соціалізація дошкільників засобами українських народних казок	404
Молочко Майя Василівна. Управління якістю в системі дошкільної освіти: сучасний вимір	407
Мороз Владислава Володимирівна. Ігрова діяльність як ефективний засіб національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку	411

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>